

המועצה הלאומית לשלום הילד השנתון הסטטיסטי "ילדים בישראל 2017" לקט נתונים*

ילדים ושיעורם באוכלוסייה

1. בסוף שנת 2016 חיו בישראל **2,851,911** ילדים, המהווים **33%** מכלל האוכלוסייה, לעומת **34%** בשנת 2000.
2. בתוך 46 שנה (1970-2016) **מספר הילדים בישראל הכפיל את עצמו** ואף יותר, מ-1,183,300 ל-2,851,911. במרוצת שנים אלו מספר הילדים המוסלמים גדל ביותר **מפי שלושה**.
3. למרות מספרם ההולך וגדל של הילדים בישראל, נמשכת **מגמת הירידה** שאנו עדים לה כבר מאז שנות ה-70, בשיעור שהם מהווים מתוך כלל האוכלוסייה. בשנת 1970 אוכלוסיית הילדים היוותה **39%** מכלל אוכלוסיית ישראל, ובשנת 2016 – **33%**. ירידה זו חלה בכל קבוצות הדת.
4. בשנת 2016 נולדו בישראל **181,405** ילדים. זהו **גידול של 55%** בשני העשורים האחרונים, זאת בהשוואה ל-116,866 ילדים שנולדו בישראל בשנת 1995. כ-**70%** מהילדים שנולדו בישראל בשנת 2016 היו **יהודים**.
5. בשנת 2017 שהו בישראל **4,360** ילדים בעלי מעמד של **תושב ארעי** (א5). מתוכם **28%** היו בעלי אשרת נלווה להליך מדורג-ילד לבן זוג של אזרח ו-**17%** הם נינים של יהודי/ה. כ-**40%** מתוך 4,360 הילדים היו מאוקראינה ו**כרבע** היו מרוסיה.
6. במהלך שנת 2017 **959** ילדים זרים קיבלו מעמד של **תושב ארעי**, ו-**2,089** ילדים בעלי מעמד של **תושב ארעי** קיבלו מעמד של **תושב קבע**. מתוכם **שליש** קיבלו את המעמד מתוקף החלטת ממשלה-ילד/ה זר, ו**חמישית** קיבלו את המעמד על רקע הומניטרי.

* מקורות הנתונים נמצאים ברשימה בסוף הקט. לקבלת המידע המלא ונתונים נוספים יש לעיין בנוסח המלא בשנתון עצמו.

מגמת שינוי בגודלה ובמבנה של המשפחה הישראלית

1. בשנת 2016 חיו בישראל מעל **מיליון משפחות עם ילדים** (1,156,952) **כשליש** מהן היו משפחות עם ילד אחד, **שליש** נוסף היו משפחות עם שני ילדים*.
2. בין השנים 1980 ל-2016 גדל ביותר **מפי שניים** מספרן של המשפחות שבהן ילד אחד*.
3. בשנים 2000-2016 עלה במקצת **מספר הילדים הממוצע במשפחה ועמד על 2.4**. זאת לאחר מגמת הירידה שהיינו עדים לה בין 1980 ל-2000 (מ-2.7 ב-1980 ל-2.3 ב-2000)*.
4. ל-**83%** מהמשפחות יש עד שלושה ילדים. ל-**17%** מהמשפחות יש ארבעה ילדים ויותר*.
5. בשנת 2016 היו בישראל **200,547 משפחות מרובות ילדים (+4 ילדים)**. מאז שנת 2000, אז עמד מספרן על 150,399 - גדל מספרן ב-**33%***.
6. בשנת 2016 חיו בישראל **50,032 משפחות עם שישה ילדים ויותר**. בין השנים 1980 ל-2016 ירד שיעור משפחות אלה בקרב כלל המשפחות עם ילדים מ-7% ל-**4%***.
7. בשנת 2016 **9%** מכלל הילדים בישראל חיו במשפחות שבראשן הורה עצמאי (חד הורי), לעומת 7% בשנת 1995. מספר הילדים במשפחות שבראשן הורה עצמאי (חד הורי) גדל מ-132,000 בשנת 1995 ל-**246,681** בשנת 2016.

* ראו סעיף 1 בנספח תרשימים.

עוני

1. **881,369** ילדים חיו בעוני בשנת 2016.
2. בשנת 2016 **31.2%** מהילדים בישראל, כמעט כל ילד שלישי חי מתחת לקו העוני*.
3. במהלך העשור שחלף שיעור הילדים העניים נע בממוצע סביב ה-**33%**.
4. **1 מכל 5** ילדים יהודים חי מתחת לקו העוני (21.2%)*.
5. מתוך הילדים היהודים כמעט כל **2 מכל 3** ילדים חרדים חיים מתחת לקו העוני (58.7%). תחולת העוני בקרב ילדים בחברה החרדית גדולה כמעט פי שלושה מתחולת העוני בכלל הילדים היהודים*.
6. **2 מכל 3** ילדים ערבים חיים מתחת לקו העוני (62%). תחולת העוני בקרב משפחות ערביות עם ילדים גדלה מ-53% בשנת 2000 ל-**62%** ב-2016*.

ראו סעיף 2 בנספח תרשימים.

7. ככל שמספר הילדים במשפחה גדול יותר, כך גדלה תחולת העוני של המשפחות. **50%** מהמשפחות בהן למעלה מ-4 ילדים ו-**64%** מהמשפחות בהן למעלה מ-5 ילדים (לאחר תשלומי העברות ומיסים) חיות מתחת לקו העוני.
8. בשנת 2016 רק **11%** מכלל הילדים העניים נחלצו מהעוני תודות לתשלומי ההעברה, לעומת **29%** בשנת 2000. מאז 2000 בולטת מאוד השחיקה ביכולתם של תשלומי ההעברה והמיסים לצמצם את ממדי העוני.
9. **26%** מהמשפחות שבראשן הורה עצמאי (חד הוריות) חיות מתחת לקו העוני. קצבאות הביטוח הלאומי הצליחו לצמצם את ממדי העוני במשפחות אלה ב-**36%**, יותר מבכל סוגי המשפחות האחרות.
10. בולטים הפערים גדולים בתחולת העוני בקרב ילדים בין המחוזות השונים: **53%** במחוז ירושלים, **37%** במחוז הצפון, כמעט **פי 2** מאלו שבמחוז תל אביב - **19%** ובמחוז מרכז - **14%**.

תעסוקת ילדים וכלכלה

1. **414,000** בני נוער בגיל 15-17 עבדו במהלך שנת 2016.
2. בין השנים 2011 ל-2016 גדל חלקם של בני ה-15-17 העובדים בקרב בני גילם (6% לעומת **10%**), זאת לאחר ירידה מתמדת שנצפתה מאז 1995.
3. בשנת 2016 ניתנו **4,831** היתרי עבודה בפרסומות ובהופעות שניתנו לילדים בגיל 1-15 שנה. זהו **גידול של פי 3** לעומת 1,642 היתרי עבודה שניתנו בשנת 2000.
4. בשנת 2016 נפתחו **1,454** תיקים בעניין הפרת זכויות של ילדים ובני נוער עובדים בעקבות פנייתם אל הסתדרות הנוער העובד והלומד. **הפניות השכיחות** התייחסו לשכר (37%) וזכויות סוציאליות (27%).
5. **מקומות התעסוקה השכיחים ביותר**, שלגביהם נתקבלו תלונות של בני נוער עובדים בקו החם של הסתדרות הנוער העובד והלומד, היו **אולמות אירועים וחברות קייטרינג, מזון מהיר, מסעדות ובתי קפה, ומוכרנות**.
6. ב-2016 **קטן במחצית** מספר ההתראות והקנסות שניתנו בידי המינהל להסדרה ואכיפה במשרד התמ"ת כנגד מעסיקים מפירי חוק עבודת הנוער לעומת שנת 2015 (מ-430 ל-201 התראות ומ-42 ל-17 קנסות). ב-2016 הוגשו רק 6 כתבי אישום (לעומת 4 ב-2015).
7. בשנת 2016 **85%** מבני הנוער רכשו מוצרים או שירותים כלשהם באמצעות האינטרנט.
8. **גיל 13** הוא הגיל הממוצע שבו ילדים מתחילים לקנות באינטרנט. ממוצע הגיל לתחילת קניות באינטרנט במגמת ירידה במקביל להתפתחות ותאוצת האינטרנט – בעוד שנערים ונערות בני 16-17 התחילו לקנות בממוצע בגיל 14, הרי שבני נוער בני 12-13 התחילו לקנות בגיל 11. **ראו סעיף 3 בנספח תרשימים**
9. בני נוער (12-17) נוהגים לבצע בממוצע **2 רכישות בחודש** ו-**27 רכישות בשנה**.

10. **מחצית** מבני נוער (12-17) מוציאים בחודש **50-100** ₪ על רכישות באינטרנט. **שליש** מבני הנוער אינם יודעים להעריך את סך ההוצאה שלהם על קניות באינטרנט.

חינוך

1. בשנת תשע"ז (2016/17) למדו **2,290,514** ילדים במערכת החינוך, מהם **76%** בחינוך היהודי ו-**24%** בחינוך הערבי. זאת לעומת שנת הלימודים תש"ם (1979/80) אז למדו 1,200,636 ילדים במערכת החינוך מהם 1,023,410 בחינוך היהודי (85%) ו-465,016 בחינוך הערבי (15%).
 2. בתשע"ז (2016/17) **רק 23%** מהילדים עד גיל 3 שהו במסגרות חינוך לגיל הרך המפוקחות על ידי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. **77%** שהו במסגרות פרטיות שאינן מפוקחות או בבית.
- ראו סעיף 4 בנספח תרשימים**
3. בין השנים תשע"ב - תשע"ו (2011-2016) **גדל** מספר הילדים בגיל **3-4** הלומדים בגני הילדים בפיקוח משרד החינוך ב-**29%**.
 4. בהשוואת שיעורי הלמידה של ילדים בגיל הרך בתשע"ו (2015/16) בחינוך הערבי לבין אלו שבחינוך היהודי אנו למדים כי עם הירידה בגיל, **גדל הפער בשיעורי הלמידה בין המגזרים** (לדוגמה שיעור הלמידה בחינוך היהודי בגיל שנתיים עמד על 56% לעומת 24% בחינוך הערבי).
 5. בשנים תש"ס - תשע"ו (2000-2016) חלה **עלייה** באחוז הזכאים לבגרות מכלל תלמידי י"ב (מ-52% ל-66%) ומבני ה-17 (מ-41% ל-56%).
 6. קיים פער של כ- **20%** בין תלמידי כיתות י"ב הזכאים לתעודת בגרות לבין אחוז העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות. פער זה **גדול** בחינוך הערבי (27%) מאשר בחינוך היהודי (17%).
- ראו סעיף 5 בנספח תרשימים**
7. משנת תשס"ח ועד תשע"ו הסתמנה **ירידה** מתונה באחוז תלמידי כיתות ה'-ט' שדיווחו על מעורבות באירועי אלימות (מ-17% ל-11% ביסודי ומ-12% ל-9% בחט"ב).
 9. **3%** בממוצע מהתלמידים דיווחו על הימנעות מהגעה לבית הספר מחשש לפגיעה.

ילדים עם מוגבלות

1. **13%** אחוז מהילדים בישראל הם בעלי מוגבלות כלשהי (כ-365,000), **9%** מהם בעלי מוגבלות חמורה.
2. מאז 1995 ועד 2016 גדל **פי 3 ויותר** שיעורם של ילדים המקבלים קצבת ילד נכה (5.3 לאלף לעומת **18.3** לאלף). **ראו סעיף 6 בנספח תרשימים**
3. רק **21%** מהילדים בעלי המוגבלות החמורה בישראל קיבלו ב-2016 קצבת ילד נכה למרות **גידול** מתמיד בחלקם מאז 1995.

4. **85,226** תלמידים למדו **בחינוך המיוחד** בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16) לעומת 61,811 בשנת תש"ע (2009/10).
5. **120,375** תלמידים היו **זכאים לסל שילוב** בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16). לעומת 98,312 בשנת תש"ע (2009/10).
6. **47,293** ילדים עברו **ועדת השמה** בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16). לעומת 33,289 בשנת תש"ע (2009/10).
7. **8%** מהתלמידים **שועדת השמה** קיבלה החלטה בעניינם שולבו **בחינוך רגיל**, ו- **91%** הושמו **בחינוך המיוחד**.

רגישות למזון

1. **2,359** ילדים אושפזו בגין תגובה **אלרגית/אנפילקטית** בשנת 2016 (לעומת 1,442 בשנת 2010).
ראו סעיף 7 בנספח תרשימים
2. בשנת תשע"ז הוגשו **3,299** בקשות **לסייעות רפואיות** ב**חינוך הרגיל**, **פי 4** מהבקשות שהוגשו בשנת תשע"א (843).
3. **2,491** בקשות **אושרו** בשנת תשע"ו, מתוכם **74%** בגין **השגחה מונעת** לעומת 19% בתשע"א (היתר היו טיפולים פולשניים).
4. **83%** מהבקשות **שאושרו** לסייעות לצורך השגחה מונעת הוקצו בשל **רגישות (אלרגיה) למוצרי מזון**.

ילדים נפגעי עבירה

1. מאז 2006 ועד 2016 **גדל** מספרם של התיקים (פליליים וט.מ) שנפתחו בגין **פגיעה בקטינים**. מ-14,513 ל-**17,445**. בכל השנים מספר התיקים בגין עבירות כנגד קטינים מחוץ למשפחה היה **גדול** ממספר התיקים שנפתחו בגין עבירות שבוצעו בתוך המשפחה.
2. ב-2016 נפתחו **17,445** תיקים (פליליים וט.מ.) בגין **עבירות נגד קטינים** בתוך המשפחה ומחוצה לה. **3,979** תיקים נפתחו בגין **עבירות במשפחה** (23% מכלל התיקים) ו-**13,466** תיקים נפתחו בגין עבירות **מחוץ למשפחה** (77% מכלל התיקים).
3. **57%** מהתיקים שנפתחו בגין עבירות כנגד ילדים בתוך המשפחה נסגרו.
4. **81%** מהתיקים שנפתחו בגין עבירות כנגד ילדים מחוץ למשפחה נסגרו.
5. בשנים 2010-2016 **ירד** מספר התיקים הפליליים שנפתחו בגין **הזנחה במשפחה** מ-345 ל-**249** בהתאמה, ו**מחוץ למשפחה** מ-211 ל-**203**. כל התיקים שנדונו הסתיימו **בהרשעה**.

6. מספר התיקים הפליליים שנפתחו בגין עבירות מין כלפי קטינים גדל מאז 2011 ועד ל-2016, מ-2,003 ל-2,514 בהתאמה. ראו סעיף 8 בנספח תרשימים
7. 15% מכלל התיקים שנפתחו בשנת 2016 בגין עבירות מין כלפי קטינים היו בגין הטרדה מינית, לעומת 4% בשנת 2006. להערכתנו, הדבר קשור לעבירות ברשת.
8. בשנים 2010-2016 נפתחו מדי שנה בממוצע 520 תיקים פליליים לבגירים בחשד לביצוע עבירות כנגד קטינים במוסדות חינוך. בשנת 2016 נפתחו 503 תיקים, 71% מתוכם נפתחו בגין עבירות אלימות ו-16% בגין עבירות מין.
9. בשנים 2010-2016 חלה עלייה באחוז התיקים שנפתחו בגין עבירות מין כנגד קטינים במוסדות חינוך (מ-13% ל-16% בהתאמה).

ילדים בסיכון

1. בתחילת 2016 היו מוכרים לשרותי הרווחה 438,963 ילדים, המהווים כ-15% מכלל הילדים בישראל. עלייה של 55% מאז שנת 2000, אז היו מוכרים לשרותי הרווחה 290,417 ילדים.
2. מספרם של הילדים המצויים בסיכון ישיר/משפחתי גדל מאז 2000 ביותר מפי 2, והגיע בתחילת 2016 ל-367,440.
3. בשנת 2016 הופנו 48,203 דיווחים חדשים על קטינים לטיפולם של עובדים סוציאליים לחוק הנוער, עלייה של 9.6% משנת 2015.
4. סיבות הדיווח השכיחות ביותר היו הזנחה (31%), התעללות פיזית (28%) והתעללות מינית (12%).
5. 72% מהילדים בסיכון נפגעו בידי אחראי מתוך המשפחה.
6. 3% מכלל הילדים המוכרים לרווחה הינם ילדים עולים (ילידי חו"ל). אחוז זה גדול מחלקם של הילדים העולים בכלל הילדים בישראל (2%).
7. 17% מהדיווחים לעובדים סוציאליים לחוק הנוער היו בגין קטינים עולים.
8. בשנים 1995-2016 הסתמן גידול של מאות אחוזים במספר הבקשות לקבלת פטור מדיווח, שהופנו לוועדות הפטור, מ-20 בקשות ב-1995 ל-1,593 בשנת 2016.
9. 92% מהבקשות שהוגשו לוועדת הפטור ב-2016 אושרו. 43% מהבקשות הוגשו במחוז מרכז, 20% במחוז תל-אביב, 16% במחוז דרום, 7% במחוז חיפה, 6% במחוז ירושלים, 4% במחוז צפון ו-3% במחוז ש"י.

פגיעות ועבירות ברשת

1. ילדים בגיל 7-17 דיווחו **פי שניים** ויותר מהוריהם על פגיעה בהם ברשת (11% לעומת 5% בהתאמה).
11% מההורים לא יודעים אם ילדיהם נפגעו ברשת.
2. יותר מ-**77%** מהילדים (7-17) דיווחו שנפגעו מעלבון ברשת. **34%** נתקלו שלא במתכוון בתוכן פורנוגרפי.
3. **34%** מהבנים נפגעו מאיום או אלימות מילולית ברשת לעומת **30%** בנות שנפגעו מכך. **13%** מהבנות נפגעו מהטרדה מינית ברשת **פי שניים ויותר** מהבנים (6%).
4. **38%** מקרב בני הנוער שנפגעו מפשיעה/בריונות ברשת האינטרנט סיפרו על כך להורה ו-**26%** סיפרו על כך לחבר, לעומת זאת **18%** שנפגעו בחרו שלא לספר על כך לאיש. **ראו סעיף 9 בנספח תרשימים**
5. **33%** מהבנות שבחרו לא לספר לאיש על הפגיעה בהם ברשת דיווחו כי התביישו לדבר על זה, לעומת **17%** מהבנים שדיווחו כך.
6. **יותר ממחצית** מבני הנוער בגיל 13-17 שומרים בטלפון הנייד שלהם תמונות אישיות שלא היו רוצים שאחרים יראו, כלומר תמונות מביכות או אינטימיות.

עוברי חוק

1. מספר הקטינים החשודים בעבירות ירד מ-25,100 בשנת 2010 ל-**20,233** בשנת 2016. אחוז הקטינים החשודים בעבירות (בקבוצת גילם 12-17) הוא **2.4%** בלבד. **ראו סעיף 10 בנספח תרשימים**
2. ב-2016 **71%** מהתיקים שנפתחו במשטרה ושהיו מעורבים בהם קטינים היו תיקים פליליים (29% היו תיקי ט.מ.). רובם נפתחו בגין עבירות סדר ציבורי, רכוש וגוף.
3. בשנים 2009-2016 חלה **מגמת ירידה** במספר סך כל התיקים (תיקים פליליים ותיקי ט.מ.) שנפתחו לקטינים בחשד לעבירות נגד קטינים (5,239 ו-3,865 בהתאמה), אך **גדל** חלקם של התיקים הפליליים שנפתחו לקטינים אלה (מ-51% ל-61% בהתאמה).
4. העבירות **השכיחות ביותר**, שבגינן נפתחו תיקים פליליים לקטינים בחשד לעבירה נגד קטינים: **2,144** עבירות ביטחון, **1,226** כלפי גופו של אדם, **900** כלפי הסדר הציבורי, **501** עבירות מין ו-**386** כלפי רכוש.
5. בשנת 2016 **ירד** שיעורם של קטינים שעברו עבירות אלימות גופנית נגד קטינים ל-**3.1** לאלף לעומת 4.9 לאלף ב-2010.
6. מאז שנת 2005 ועד ל-2016 נצפתה מגמת **עלייה** מתמדת במספר הקטינים שנחשדו בעבירות סמים ושנפתח בעניינם תיק פלילי (מ-2,982 ל-4,426 בהתאמה).

7. **3,152** תיקים נפתחו לקטינים החשודים בעבירות סמים, מתוכם **40%** היו תיקים פליליים ו-**60%** היו תיקי ט.מ. **99%** מהתיקים שנפתחו היו בגין החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית.
8. מאז 2005 ועד ל-2016 **חלה ירידה של 39%** במספר התיקים (הפליליים ותיקי ט.מ.) שנפתחו לקטינים בחשד לביצוע עבירות במוסדות חינוך (מ-3,883 ל-2,372 בהתאמה).
9. בשנת 2016 **42%** מהתיקים שנפתחו לקטינים החשודים בחשד לביצוע עבירות במוסדות חינוך נפתחו בגין עבירות נגד הסדר הציבורי, **42%** נוספים בגין עבירות נגד גוף ו-**21%** בגין עבירות רכוש.
10. שיעורם של קטינים בעלי תיקים פליליים במשפחות שבהן ההורים אינם נשואים (גרופים, או אחר) גבוה מאשר במשפחות של הורים נשואים (**23%** לאלף לעומת 8.4 לאלף בהתאמה).
11. **לשני שלישים מהקטינים (12-18)** עם תיקים פליליים יש שני הורים ללא כל הרשעה. ל-**29%** מהקטינים (12-18) עם תיקים פליליים יש אב שהורשע, ל-**3%** יש אם שהורשעה ול-**5%** יש שני הורים שהורשעו.

בריאות

1. במהלך שנת 2016 הגיעו לחדרי מיון **593,210** ילדים. גידול של-**23%** מאז 1995.
2. **17%** מהפניות למיון של ילדים מגיל לידה עד שנה, **31%** היו בני 1-4, **20%** היו בני 5-9, **19%** היו בני 10-14 ו-**13%** היו בני 15-17.
3. **כשני שלישים (65%)** מכלל הפניות של ילדים לחדרי מיון היו בעקבות מחלה.
4. **35%** מתוך הפניות לחדרי מיון היו עקב פגיעה חיצונית (תאונות ופציעות).
5. שעות הפניה **השכיחות לחדרי מיון ולמרפאות טרם** הן שעות אחה"צ והערב המאוחרות.
6. **21%** מן הילדים שפנו למיון אושפזו.
7. הסיבה **השכיחה ביותר** לאשפוז הייתה **נפילה 36%**.
8. **17,698** מהפניות לחדרי מיון היו עקב תאונות דרכים.
9. מאז 2011 **חלה עלייה של פי 5** במספר הילדים שפנו למיון עקב תאונות דרכים שהיו מעורבים בה אופניים או קורקינט חשמליים (מ-374 ל-2,034 בהתאמה). **ראו סעיף 11 בנספח תרשימים**
10. **37%** מכלל הנפגעים מתאונות דרכים בהן היו מעורבים אופניים וקורקינטים חשמליים הם ילדים.

בריאות הנפש

1. **1,007** תיקים נדונו במהלך 2016 בוועדות פסיכיאטריות מחוזיות לילדים ונוער, זאת לעומת 366 תיקים בשנת 1998, 688 ב-2005 ו-829 ב-2010.
2. **7,717** ילדים טופלו במרפאות ממשלתיות לבריאות הנפש. מתוכם **5%** היו עד גיל 5, **58%** היו בני 6-12 ו-**38%** היו בני 13-17.
3. בין השנים 1993-2016 חל **גידול** של כ-**130%** במספר הילדים ובני הנוער שהתקבלו לאשפוז פסיכיאטרי. בשנת 2016 התקבלו לאשפוז פסיכיאטרי **924** ילדים ובני נוער, **17%** מהם היו עד גיל 11 ו-**83%** היו בני 12-17.
4. בשנת 2016 היו **1,139 קבלות** של ילדים ובני נוער לאשפוז פסיכיאטרי, מתוכם **45%** היו ילדים עד גיל 15 ו-**55%** היו בני 15-17.
5. **72%** מהקבלות של ילדים ונוער לאשפוז פסיכיאטרי היו קבלות בהסכמה, **18%** היו בכפייה ו-**11%** היו בצו.

אובדנות

1. **773** ילדים ובני נוער הגיעו בשנת 2016 לחדרי מיון לאחר ניסיון התאבדות. מתוכם **608** בנות שניסו להתאבד, **כמעט פי 4** ויותר ממספר הבנים - **163**.
2. עם הגיל **גדל** מספר נסיונות ההתאבדות של ילדים: **24** ילדים עד גיל 9, **282** בגילאי 10-14 ו-**465** בגילאי 15-17 (בשנת 2016).
3. **40%** מהקטינים שניסו להתאבד במהלך שנת 2016 היו מתחת לגיל **14**.
4. שיעור הקטינים עד גיל **14** מכלל הקטינים שניסו להתאבד **גדל** בעשור האחרון בשיעור של כ-**40%** (בין השנים 2006-2016). **ראו סעיף 12 בנספח תרשימים**
5. בשנת 2015 שמו **קץ לחייהם 6** ילדים. מאז 1990 שמו **קץ לחייהם 270** ילדים בישראל.

תמותת תינוקות

בשנת 2016 נרשמה **ירידה** בשיעור הכללי של תמותת התינוקות בישראל. שיעור התמותה בקרב **תינוקות בדוים** נמצא במגמת **ירידה** מאז תחילת העשור הקודם (15.3 לאלף לידות חי בשנת 2001 לעומת 12.0 לאלף לידות חי ב-2016). עם זאת, שיעור זה היה **גבוה** בכל השנים משל שאר קבוצות האוכלוסייה. **ראו סעיף 13 בנספח תרשימים**

מוות של ילדים כתוצאה מפגיעה חיצונית

- בשנים 1995-2016 **קטן** בהתמדה שיעורם של קטינים שמתו כתוצאה מתאונות דרכים. מ- 3.9 למאה אלף ל- **1.7** למאה אלף.
- במהלך חופשת הקיץ של שנת 2017 מתו **37 ילדים**, מתוכם **21** ילדים מתו בתאונות דרכים, **4** ילדים מתו כתוצאה מנפילה, **3** ילדים מתו מחנק ו- **2** ילדים מתו בטביעה.
- בשנים 2008-2016 **496** מקרים של השארה/הילכדות ילדים ברכב. בשנת 2016 ארעו **92** מקרים, **7** מהם הסתיימו במוות. רובם התרחשו בחודשי הקיץ.

תזונה ומשקל של תלמידים

- 18%** מתלמידי כיתות א' ו- **30%** מתלמידי כיתה ז' סבלו ממשקל עודף ומהשמנה. אחוז התלמידים שמשקלם עודף הולך וגדל מכיתה א' עד ז':

כיתה	סך הכל	יהודים			ערבים	בדווים בנגב
		ממלכתי	ממלכתי דתי	חרדים		
א'	18.3	20.9	17.5	12.9	18.9	11.6
ז'	29.7	28.7	27.4	23.6	36.5	27.1

- 2%** מתלמידי כיתות א' ו- **4%** מתלמידי כיתות ז' סובלים מתת משקל.
- תופעת תת המשקל **שכיחה** בכל המגזרים בכיתה ז' יותר מאשר בכיתה א'. בעיקר התופעה בולטת בקרב תלמידי המגזרים החרדי והבדואי.

פנאי

- 87%** מהילדים בגיל 7-17 גולשים באינטרנט **שעתיים ומעלה** ביום. כ- **60%** מהם גולשים **4 שעות ומעלה: שליש** מהם גולשים **4-6 שעות ורבע ויותר** גולשים **6 שעות ומעלה**. ראו סעיף **14 בנספח תרשימים**
- השימושים **השכיחים ביותר** של ילדים בגיל 7-17 באינטרנט הם **יצירת קשר עם חברים** (77%), **צפייה בסרטים/סדרות** (64%), **חיפוש מידע ברשת** (44%) ו**משחק** (40%).
- 90%** מבני הנוער בגיל 13-17 פעילים בווטסאפ, **75%** פעילים בפייסבוק, **61%** פעילים באינסטגרם ו**כמחצית** פעילים בסנאפצ'ט.

4. **56%** מבני הנוער המשתמשים באפליקציית **ווטסאפ**, מעדיפים לשלוח **תמונות** במקום הודעה כתובה או שיחה קולית. **56%** משתמשים באימוג'ים כמעט בכל הודעה.
5. **81%** מהילדים בני 8-15 רשומים לפחות לחוג אחד. **53%** מהילדים דיווחו שהשתתפו בשני חוגים ומעלה. **ראו סעיף 15 בנספח תרשימים**
6. **30%** מבני הנוער שטרם מלאו להם 18 מחזיקים ברישיון נהיגה ברכב ו/או באופנוע. הללו מהווים **2%** בלבד מכלל המורשים לנהוג בישראל.
7. מתוך **73,628** בני נוער המחזיקים ברישיון נהיגה **64%** היו בנים ו-**36%** בנות.
8. **62,294** ילדים ובני נוער עסקו בספורט תחרותי בשנת 2016. **83%** מתוכם בנים. ענפי הספורט הפופולאריים ביותר הם כדורגל (**38%**) וכדורסל (**28%**).
9. בשנת 2015 השתתפו בפעילויות תנועות הנוער **246,500** חניכים.
10. בשנת הלימודים תשע"ו כ-**89%** מתלמידי כיתות י' ו-**84%** מתלמידי כיתות י"א לקחו חלק בתכנית להתפתחות אישית ומעורבות חברתית של משרד החינוך (מחויבות אישית).
11. כמיליון וחצי ילדים ביקרו בשמורות טבע ובגנים הלאומיים במהלך שנת 2016.
12. יותר ממיליון ילדים יצאו לחו"ל במהלך 2016.

ילדים בישראל ובעולם

1. חלקם של הילדים עד גיל 17 באוכלוסיית ישראל הוא **הגבוה ביותר** בהשוואה למדינות המערב שנבדקו (32.6% בישראל לעומת 22.7% בארה"ב, 22.1% בצרפת, 21.2% בבריטניה, 19.3% ברוסיה, 17.6% בספרד, 15.8% בגרמניה), וקטן מחלקם של הילדים בגיל זה במדינות המזרח התיכון.
2. כמות עד גיל 19 מנו **7.5%** מכלל הנישאים בישראל, אחוז זה **גבוה מאוד** בהשוואה לרוב המדינות המערביות (7.5% בישראל לעומת 6.7% ברוסיה, 1.9% באוסטריה, 1.6% בבלגיה, 1.1% בבריטניה, 0.9% בגרמניה, 0.7% בצרפת, 0.6% בספרד).
3. שיעור הלידות של נערות בגיל 15-19 בישראל הוא מן הגבוהים ביחס למדינות אירופה (10 לאלף לעומת 9 לאלף בצרפת, 8 לאלף בגרמניה, 6 לאלף באיטליה, 5 לאלף בהולנד, 3 לאלף בשווייץ).
4. שיעור הלמידה של ילדים בישראל בגיל 3-4 עומד על **100%** לעומת 81% במדינות ה-OECD.
5. ישראל נמצאת במקום השני במדד אחוז התלמידים בגילאי 11, 13 ו-15 (מתוך 40 מדינות שנבדקו) הצופים בטלוויזיה ארבע שעות ביום או יותר, בזמנם הפנוי בימי השבוע (28.9% לעומת 21.7% בצרפת, 20.7% באנגליה, 20.2% ברוסיה, 17.5% בגרמניה, 16.4% בספרד).

6. **ישראל נמצאת במקום הרביעי** במדד אחוז התלמידים בגיל 11, 13 ו-15 (מתוך 40 מדינות שנבדקו) שמשתמשים במחשב **ארבע שעות ביום** או יותר, בזמנם הפנוי בימי השבוע ובמדד אחוז התלמידים שמשחקים במחשב **ארבע שעות ביום** או יותר, בזמנם הפנוי בימי השבוע.
7. תלמידי ישראל נמצאים במקום הראשון במדד אחוז התלמידים בגיל 11, 13 ו-15 (מתוך 40 מדינות שנבדקו) שבשבוע האחרון **לא עסקו בפעילות גופנית** לפחות 60 דקות ביום, ובמקום אחד לפני האחרון במדד אחוז התלמידים שעסקו בפעילות גופנית.
8. אחוז התלמידים הישראלים בגיל 11, 13 ו-15 **שאוכלים ירקות ופירות** יותר מפעם אחת ביום הוא **הגבוה** מבין המדינות שנבדקו (40 מדינות).
9. **ישראל נמצאת במקום ה-12** מתוך 40 המדינות שנבדקו, במדד אחוז התלמידים בגיל 11, 13 ו-15 **שמעשנים סיגריות או מוצרי טבק** לפחות פעם בשבוע. **פחות מעשירית** מהתלמידים בישראל בגילאים אלו מעשנים סיגריות או מוצרי טבק לפחות פעם בשבוע.
10. **6.7%** מהתלמידים הישראלים בגיל 15 **עישנו סמים לפחות פעם אחת בחייהם**. זאת לעומת 26.8% תלמידים מצרפת, 23.7% תלמידים משווייץ, 19.5% תלמידים מאנגליה, 19.1% תלמידים מספרד, 16.7% תלמידים מגרמניה, 16.2% תלמידים מהולנד.
11. **8.6%** מהתלמידים בישראל בגיל 11, 13 ו-15 **השתכרו לפחות פעם אחת בחייהם**. זהו האחוז ה**נמוך** ביותר מבין 40 המדינות שנבדקו למעט מדינה אחת.
12. **ישראל נמצאת במקום ה-27** במדרג המדינות שנבדקו (40 מדינות) במדד אחוז התלמידים בגיל 15 **שקיימו יחסי מין אי פעם**.
13. שיעור **תמותת התינוקות** בישראל - **3%** ושיעור **התמותה של ילדים עד גיל 5** - **4%** דומה לשיעור המקביל במדינות אירופה.
14. ילדי ישראל נמצאים **בקצה העליון** של מדרג **העוני** מבין המדינות שנמדדו על ידי ה-OECD.
15. **34.5%** מהילדים בישראל היו מצויים ב-2015 **בסיכון לעוני**. אחוז זה **גבוה** בהרבה מכל המדינות שנבדקו ו**כפול מהממוצע** במדינות ה-OECD.

רשימת מקורות

1. איגוד האינטרנט הישראלי, STS מאגר נתונים על האינטרנט בישראל, החיים בעידן הדיגיטלי, הדוח השנתי של בזק למצב האינטרנט בישראל לשנת 2016. סקר בנושאי משפחות ודיגיטל בישראל, 2017.
2. איגוד האינטרנט הישראלי, STS מאגר נתונים על האינטרנט בישראל, שריד - שרותי מחקר והדרכה. סקר השוואתי הורים-ילדים: פערי תפיסות והתנהגות במרחב המקוון 2017, יולי 2017.
3. בטרם - בטיחות ילדים, מיזם NAPIS- מאגר היפגעויות מהתקשורת, שנים שונות.
4. בטרם - בטיחות ילדים, מיזם NAPIS- מאגר היפגעויות מהתקשורת, 2017.
5. דניז נאון, ברנדה מורגנשטיין, מלכה שימעל וגלית ריבליס, ג'וינט מכון ברוקדייל והמוסד לביטוח לאומי, ילדים עם צרכים מיוחדים הערכת צרכים וכיסויים על ידי השירותים, ינואר 2000.
6. הכנסת, מרכז המחקר והמדע, המענה הציבורי לילדים בגיל הרך בישראל תמונת מצב, 20 ביולי 2015.
7. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הודעה לתקשורת: תאונות דרכים עם נפגעים-סיכום 2016, מאי 2017.
8. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, גף בריאות, 1995 ואילך.
9. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, גף דמוגרפיה, שנים שונות.
10. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבוד מיוחד, 2017.
11. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מורשים לנהוג 2016.
12. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, פני החברה בישראל, יוני 2017.
13. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל, שנים שונות.
14. המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, ממדי העוני והפערים החברתיים-דו"ח שנתי, שנים שונות.
15. המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, עוני, חינוך ותעסוקה בחברה הערבית-בדויות: מבט השוואתי (אנגלית), כתבו: סלימן אבו בדר וד"ר דניאל גוטליב, יוני 2009.
16. המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, עיבוד מיוחד, שנים שונות.
17. המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, קובץ חד-הוריות, שנים שונות.
18. המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, קובץ ילד נכה, שנים שונות.
19. המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, קובץ קצבאות ילדים, שנים שונות.
20. המועצה הלאומית לשלום הילד, המרכז למחקר ופיתוח, שנים שונות.
21. המשרד לביטחון הפנים, מחלקת מחקר, סקר בנושא: תופעת השיימינג והאלימות ברשת בקרב בני הנוער בישראל, מאי 2016.
22. הסתדרות הנוער העובד והלומד, האיגוד המקצועי לילדים בני-נוער וצעירים, שנים שונות.
23. הראל-פיש, י., וולש, ס., שטיינמץ, נ., לובל, ש., רייז, י., טסלר, ר., חביב, ג'. (2014). נוער בישראל: בריאות, רווחה נפשית וחברתית ודפוסי התנהגויות סיכון בקרב בני נוער בישראל. דוח HBSC ישראל. תכנית המחקר הבינלאומי על רווחתם ובריאותם של בני נוער, בית הספר לחינוך, אוניברסיטת בר-אילן.
24. טרם, רשת מרכזים לרפואה דחופה, 2017.
25. מאירס-ג'וינט-ברוקדייל, מרכז אנגלברג לילדים ולנוער, שנים שונות.
26. משטרת ישראל, המטה הארצי, יחידת נוער ומדור סטטיסטיקה, שנים שונות.
27. משטרת ישראל, מדור מחקר אגף תנועה, שנים שונות.
28. משטרת ישראל, מחלקת אסטרטגיה, מדור מדידה והפקת מידע, שנים שונות.

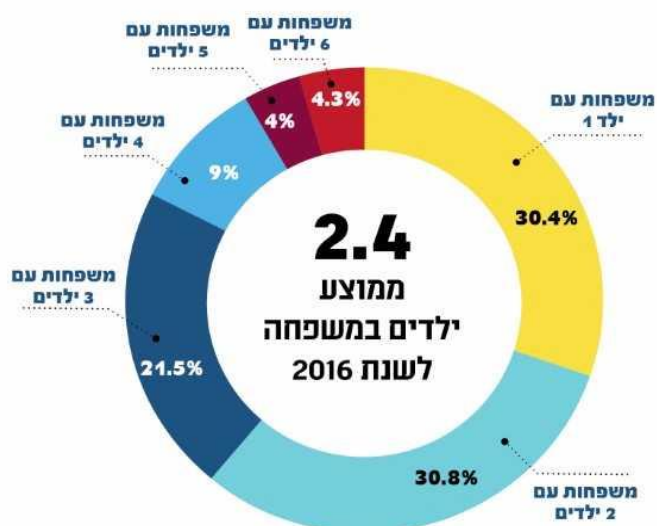
29. משרד הבריאות, אגף המידע, שנים שונות.
30. משרד הבריאות, אגף המידע, מאגר אשפוזים, 2017.
31. משרד הבריאות, ראש שירותי בריאות, 2017.
32. משרד הבריאות, שירותי בריאות הנפש, שנים שונות.
33. משרד החינוך, האגף לחינוך מיוחד, 2017.
34. משרד החינוך, המינהל לכלכלה ולתקציבים, תחום כלכלה וסטטיסטיקה, שנים שונות.
35. משרד החינוך, מינהל תקשוב ומערכות מידע, 2017.
36. משרד החינוך, ראמ"ה-הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, הערכת תכנית 'התפתחות אישית ומעורבות חברתית' בשנה"ל תשע"ו, אוגוסט 2017.
37. משרד החינוך, ראמ"ה-הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, מיצ"ב תשע"ו, ממצאי סקרי האקלים והסביבה הפדגוגית, נובמבר 2016.
38. משרד החינוך, ראמ"ה-הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, סיכום ממצאי הערכה דו-שנתית בתנועות הנוער בישראל, תשע"ד-תשע"ה 2014-2015, פברואר 2017.
39. משרד החינוך, תחום הבריאות, 2017.
40. משרד המדע התרבות והספורט, המחלקה לספורט תחרותי, שנים שונות.
41. משרד המשפטים, פרקליטות המבחנות, שנים שונות.
42. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, האגף למעונות יום ומשפחות, שנים שונות.
43. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, פניות לעובדים סוציאליים לחוק הנוער והטיפול בהן: סיכום ממצאים, שנת 2016, נובמבר 2017.
44. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, שירות לילד ונוער, שנים שונות.
45. משרד הפנים, מערך מחשוב, 2017.
46. משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, מנהל ההסדרה והאכיפה (אגף הרישוי), שנים שונות.
47. רשות הטבע והגנים, שנים שונות.
48. שריד, שירותי מחקר והדרכה, חוגים ילדים, חוגים: סקר בנושא השתתפות ילדים בחוגים, אוגוסט 2015.
49. E-bay Israel, Michal Brummer, Market Research & Consumer Behavior/ הרגלי הקניה באינטרנט בקרב בני נוער (12-17), אוגוסט 2016.
50. OECD: <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=IDD>.
51. OECD: Family Database www.oecd.org/els/social/family/database.htm, OECD - Social Policy Division - Directorate of Employment, Labour and Social Affairs.
52. The Kids Rights Index 2017, www.kidsrightsindex.org.
53. UNICEF, The State of the World's Children 2016, 2016.
54. UNITED NATIONS, DEMOGRAPHIC YEARBOOK 2014, 2015.
55. UNITED NATIONS, DEMOGRAPHIC YEARBOOK 2015, 2016.

המועצה הלאומית לשלום הילד
השנתון הסטטיסטי
"ילדים בישראל 2017"
נספח תרשימים*

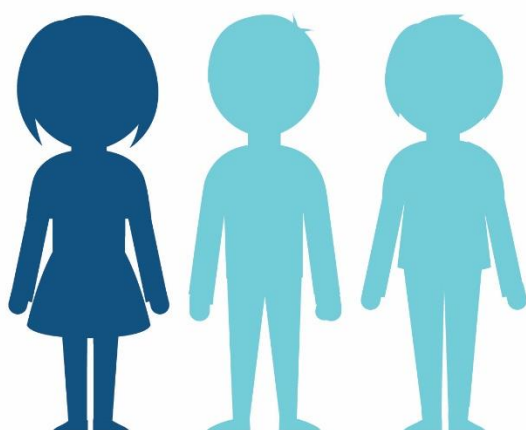
* לקבלת המידע המלא ונתונים נוספים יש לעיין בנוסח המלא בשנתון עצמו.

משפחות עם ילדים בישראל 2016
לפי מספר הילדים במשפחה
 סך הכל 1,156,952 משפחות עם ילדים בישראל
 (ממוצע 2.4 ילדים במשפחה)

המועצה לשלום הילד

מקור: המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, קובץ קצבאות ילדים, 2017.

1 מכל 5 ילדים יהודים
חי מתחת לקו העוני
(21.2%)

2 מכל 3 ילדים חרדים
חיים מתחת לקו העוני
(מכלל הילדים היהודים)
(58.7%)

2 מכל 3 ילדים ערבים
חיים מתחת לקו העוני
(62%)

המועצה לשלום הילד

מקור: המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, עיבוד מיוחד, שנים שונות.

3.

**גיל 13 הוא הגיל
הממוצע שבו ילדים
מתחילים לקנות באינטרנט.
נתוני 2016**

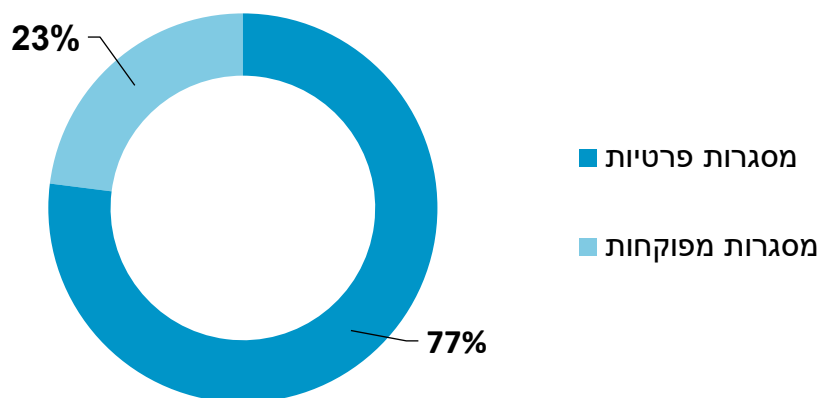

**המוצע הגיל לתחילת קניות באינטרנט במגמת ירידה
במקביל להתפתחות ותאוצת האינטרנט - בעוד שנערים ונערות בני 16-17
התחילו לקנות בממוצע בגיל 14, הרי שבני נוער בני 12-13 התחילו לקנות בגיל 11.**

המועצה לשלום הילד

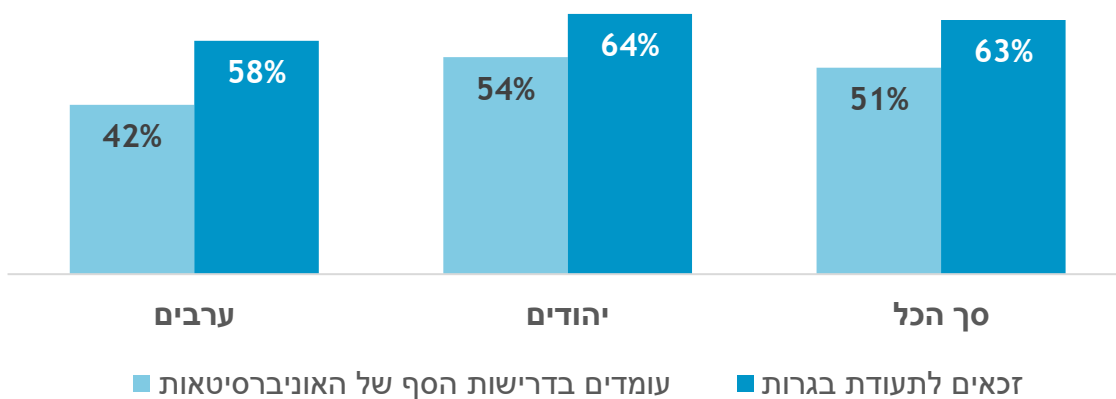
מקור: ebay ישראל, Consumer Behavior, Michal Brummer, Market Research, הרגלי הקניה באינטרנט בקרב בני נוער (12-17), אוגוסט 2016.
* הנסקרים נשאלו: באיזה גיל התחלת לבצע רכישות באינטרנט?
הערה: הגרף מציג את דיווח הנסקרים על ממוצע הגיל בו התחילו לבצע רכישות באינטרנט.

4. אחוז הילדים בגיל 3 חודשים עד 3 שנים ששהו במסגרות בפיקוח משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים / תשע"ז (2016/17)

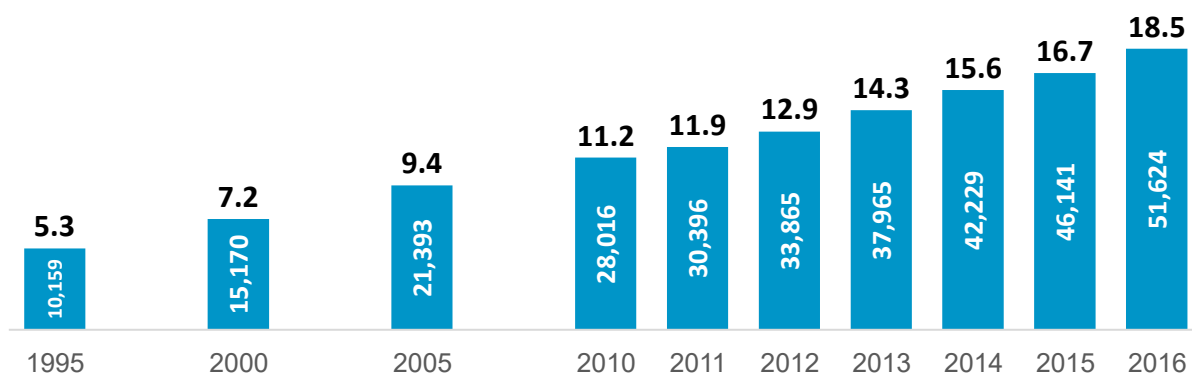
מקור: משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, האגף למעונות יום ומשפחתונים, שנים שונות.

5. אחוז הזכאים לתעודת בגרות ואחוז העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות מתלמידי כיתות י"ב לפי קבוצת אוכלוסייה / 2015

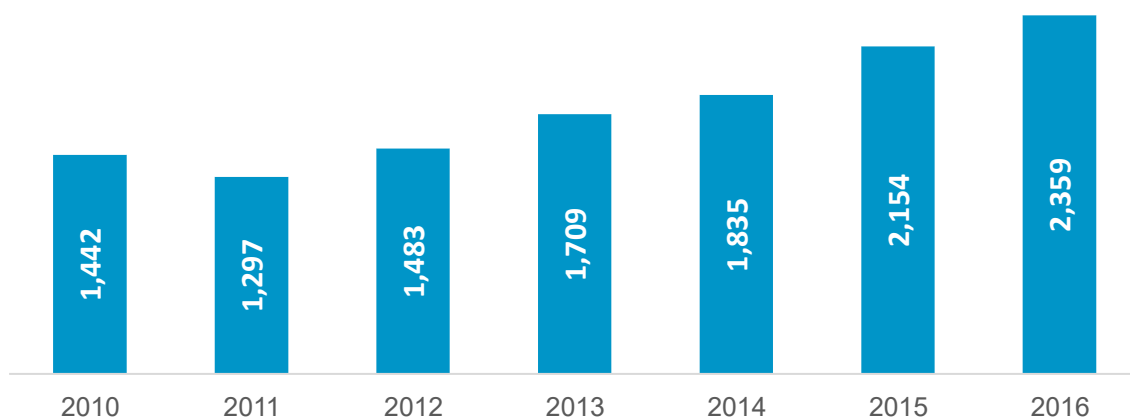
מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל 2017, לוח 8.19, שנים שונות.

6. מספר הילדים המקבלים קצבת ילד נכה / 1995-2016

מקור: המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, קובץ ילד נכה, שנים שונות. חישוב שיעורים: המועצה לשלום הילד, על בסיס נתוני הממוצע בכל שנה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; שנתון סטטיסטי לישראל, שנים שונות.

7. אשפוז* ילדים בגין תגובה אלרגית/אנפילקטית**, לפי שנה / 2010-2016

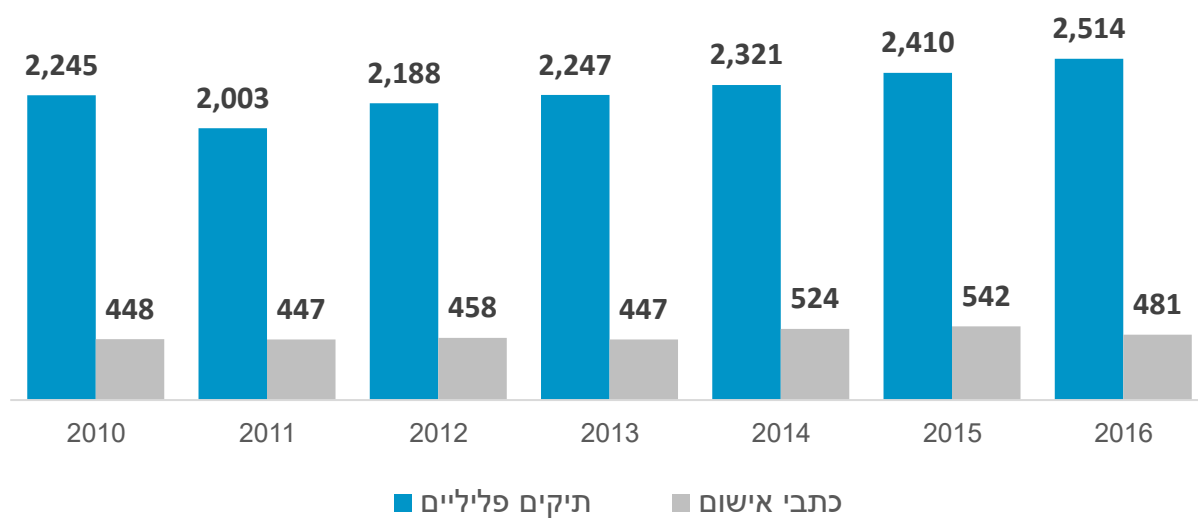

מקור: משרד הבריאות, ראש שירותי בריאות, 2017.

* אשפוזים שהגיעו ישירות למחלקה ולא דרך המיון.

** תגובה אלרגית לא תקינה ומהירה של מערכת החיסון לאלרגן מסוים, בה משתחרר היסטמין מן הרקמות וגורם לתסמינים מקומיים או ממושגים.

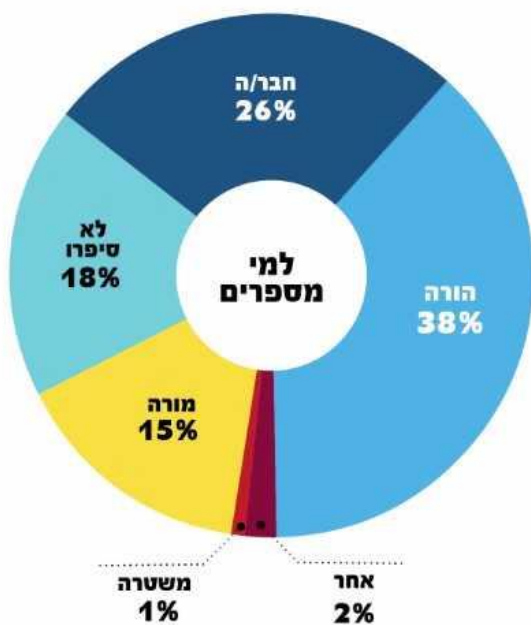
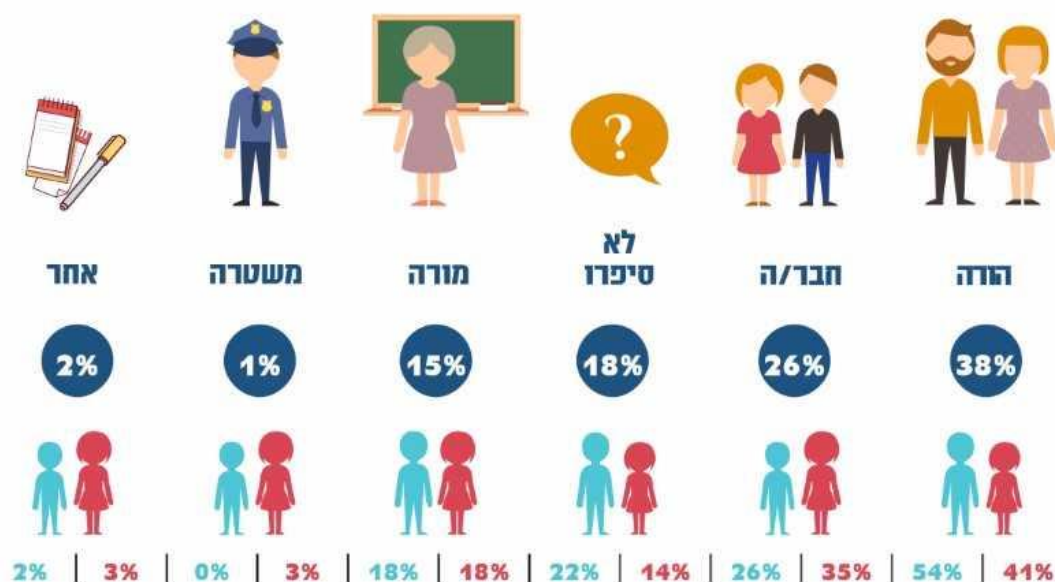
8. תיקים פליליים והגשת כתבי אישום בעבירות מין כלפי קטינים, לפי שנה (מספרים) 2010-2016

מקור: משטרת ישראל, מחלקת אסטרטגיה, מדור מדידה והפקת מידע, דו"חות שנתיים, שנים שונות.

■ בנות ■ בנים ■ סך הכל

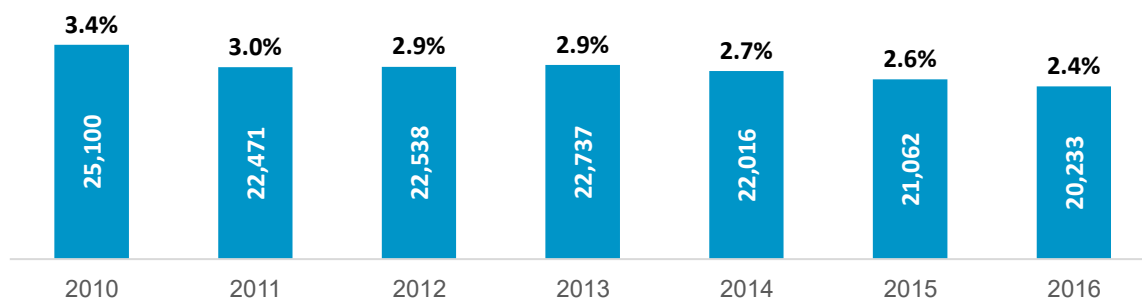
למי מספרים בני הנוער על פגיעה ברשת הגורם אליו פנו בני נוער (12-17) שנפגעו משיימינג ואלימות באמצעות רשתות חברתיות 2016

המועצה לשלום הילד

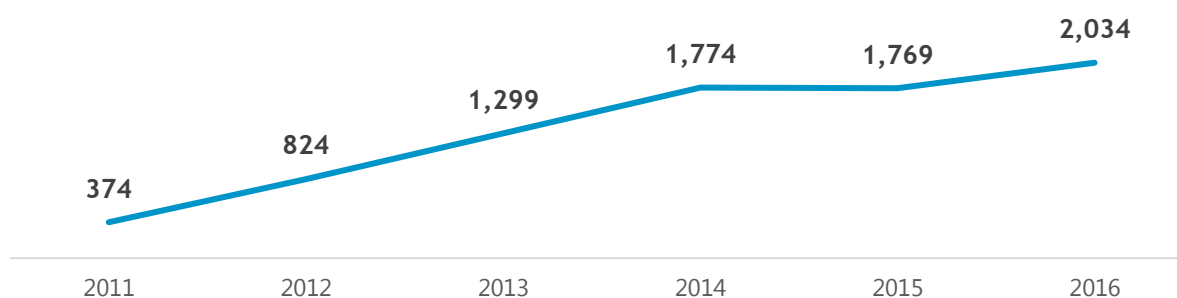
מקור: המשרד לביטחון הפנים, מחלקת מחקר, סקר בנושא: תופעת השיימינג והאלימות ברשת בקרב בני הנוער בישראל, מאי 2016.

10. קטינים חשודים עם תיקים פליליים וחלקם בקבוצת הגיל (12-17), לפי שנה (מספרים ואחוזים) 2005-2016

מקור: משטרת ישראל, מחלקת אסטרטגיה, מדור מדידה והפקת מידע, שנים שונות. המועצה הלאומית לשלום הילד: חישוב אחוזים על בסיס נתוני הלמ"ס, ממוצע בכל שנה.

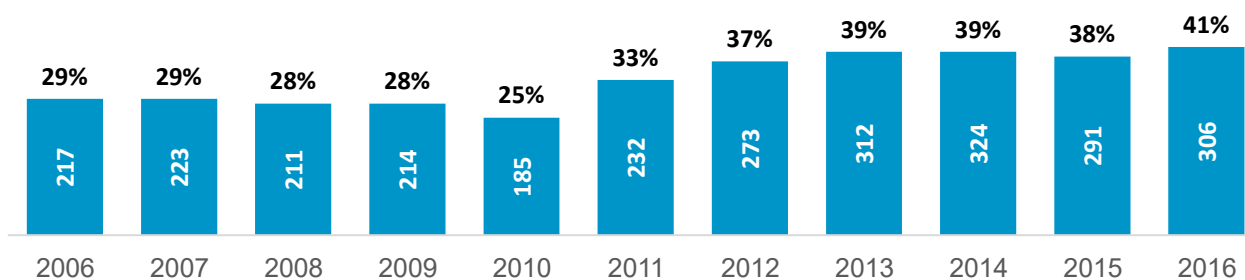
11. פניות ילדים לחדרי מיון עקב תאונות דרכים שהיו מעורבים בה אופניים או קורקינט חשמליים, לפי שנה (מספרים) 2011-2016

מקור: נתוני משרד הבריאות, אגף המידע, מאגר אשפוזים, 2017.

הערה: נתוני 2017 חלקיים ונכונים עד לחודש נובמבר.

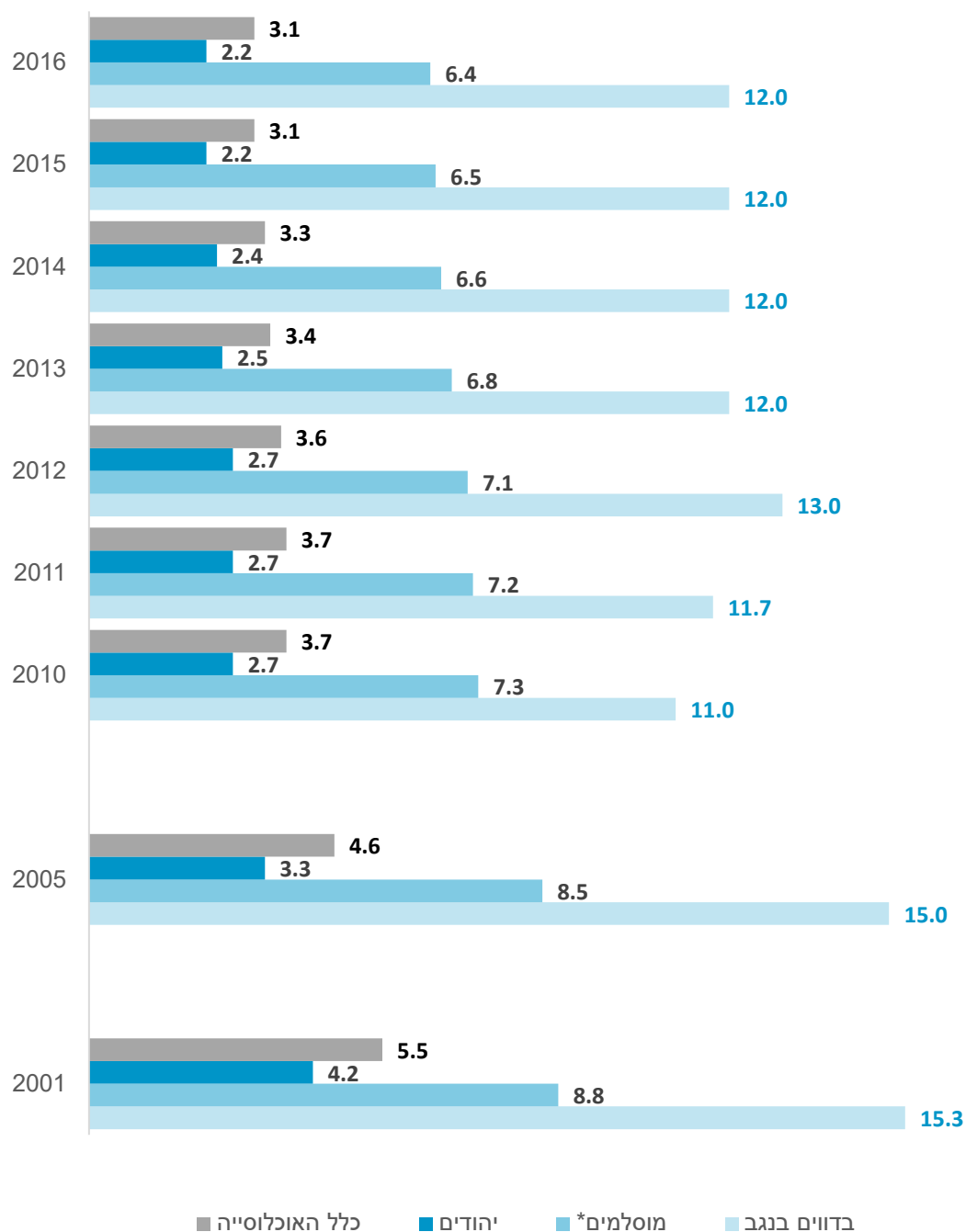
12. נסיגות התאבדות של ילדים ובני נוער בגיל 0-14 שהתקבלו בחדרי מיון, לפי שנה (אחוזים) 2005-2016

מקור: משרד הבריאות, אגף המידע, שנים שונות.

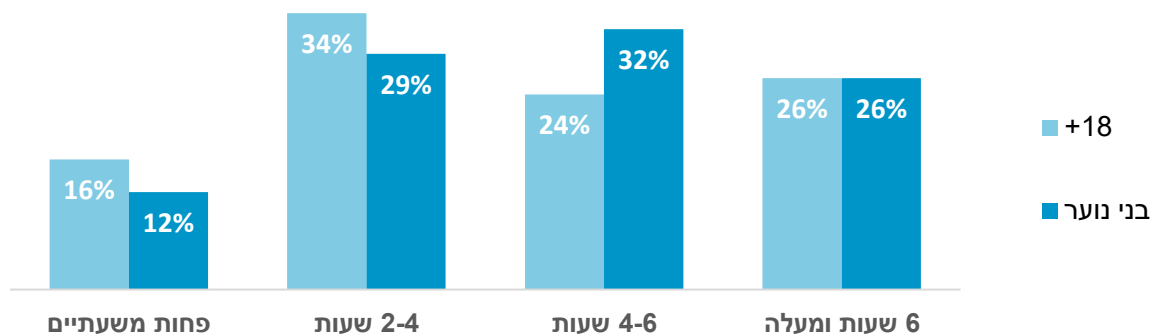
הערה: הדיווח הממוחשב התקבל מיותר מ-95% חדרי המיון של בתי חולים כלליים, על פי סיבת ההגעה למיון ו/או אבחנה שנקבעה בשחרור/העברה ממיון.

13. תמותת תינוקות מוסלמים ותינוקות בדווים בנגב (שיעור לאלף לידות חי) 2001-2016

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל, לוח 3.12, שנים שונות.
* כולל בדווים בנגב.

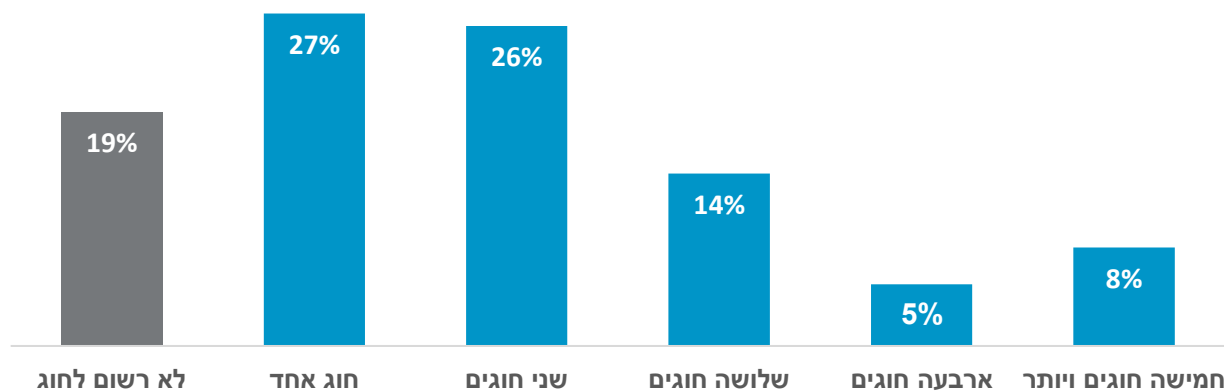
14. מספר שעות* הגלישה היומית של ילדים ובני נוער (7-17) באינטרנט / 2017

מקור: STS מאגר נתונים על האינטרנט בישראל, איגוד האינטרנט הישראלי, שריד - שירותי מחקר והדרכה. סקר השוואתי הורים-ילדים: פערי תפיסות והתנהגות במרחב המקוון 2017, תרשים 1. יולי 2017.

* הנסקרים נשאלו: כמה שעות את/ה מבלה ברשת?

15. מספר החוגים* שילדים (8-15) רשומים אליהם (אחוזים) / 2015

מקור: שריד, שירותי מחקר והדרכה, חוגים ילדים, חוגים: סקר בנושא השתתפות ילדים בחוגים, אוגוסט 2015.

* הנסקרים נשאלו: לכמה חוגים אתה רשום בדרך כלל?

המועצה הלאומית לשלום הילד
Israel National Council for the Child
المجلس الوطني لسلامة الطفل

לפרטים נוספים נא לפנות למשרדי המועצה לשלום הילד

טלפון: 02-6780606

אתר אינטרנט: www.children.org.il

דוא"ל: ncc@children.org.il

פייסבוק: www.facebook.com/ShlomHayeled/

לתרומות: www.jgive.com